

Dades generals de l'assignatura

3 ECTS

4rt curs /1r semestre/ obligatòria

Jaume Motos Cabrera. jmotos@umanresa.cat
Llicenciat en Medicina i Cirurgia. Llicenciat en Dret.
Especialitzat en Cirurgia General i de l'aparell digestiu
Metge assistencial del Servei d'Emergències Mèdiques (SEM-061)
Máster en Bioètica y Derecho Sanitario.
Diplomat en Biojurídica per la UNESCO.

Descripció general de l'assignatura

L'assignatura pretén:

- Que l'alumne conegui l'ORDRE LEGAL GENERAL ACTUALMENT VIGENT.
- Introduir a l'alumne en l'estudi del DRET SANITARI.
- Proporcionar a l'alumne el coneixement de la Normativa legal que regula la logopèdia.
- Que l'alumne domini els principals aspectes de la moderna BIOÈTICA, així com saber relacionar-la amb la normativa i sobretot, formar-se en el DEBAT propi de la mateixa, amb l'objectiu de capacitar, mitjançant l'adopció raonada de decisions pròpies de la seva pràctica professional .
- Incitar a l'alumne a l'estudi dels principals problemes ètico-jurídics que es poden donar en l'exercici de les professions sanitàries.
- Iniciar l'alumne en el tractament del fenomen legal de les NEGLIGÈNCIES en l'ÀMBIT MÈDIC i l'estudi de les formes d'evitar-les.
- Drets i obligacions del logopeda

Competències

G3. Interactuar amb d'altres persones amb empatia, demostrant habilitats en les relacions interpersonals.

CB3 - Que els estudiants tinguin la capacitat de reunir i interpretar dades rellevants (normalment dins la seva àrea d'estudi) per emetre judicis que incloguin una reflexió sobre temes rellevants d'índole social, científica o ètica.

CB4 - Que els estudiants puguin transmetre informació, idees, problemes i solucions a un públic tant especialitzat com no especialitzat.

T3 - Interactuar en contextos globals i internacionals per identificar necessitats i noves realitats que permetin transferir el coneixement cap a àmbits de desenvolupament professional actuals o emergents, amb capacitat d'adaptació i d'autodirecció en els processos professionals i d'investigació.

T5 - Exercir la ciutadania activa i la responsabilitat individual amb compromís amb els valors democràtics, de sostenibilitat i de disseny universal a partir de pràctiques basades en l'aprenentatge, servei i en la inclusió social.

T2. Projectar els valors de l'emprenedoria i la innovació en l'exercici de la trajectòria personal acadèmica i professional, a través del contacte amb diferents realitats de la pràctica i la motivació envers el desenvolupament professional.

E8. Ser capaç de treballar en els entorns escolar, assistencial, sanitari, sociosanitari, així com en equips uniprofessionals i multiprofessionals. Assessorar en l'elaboració i l'execució de polítiques d'atenció, i l'educació sobre temes relacionats amb la prevenció i l'assistència logopèdiques.

E10. Conèixer els límits de la professió i les seves competències sabent identificar quan és necessari un tractament interdisciplinari o la derivació a un altre professional.

E22. Incorporar els principis ètics i legals de la professió a la pràctica, integrant els aspectes socials i comunitaris en la presa de decisions.

E23. Ser capaç d'exercir la professió, respectant l'autonomia del pacient, els seus determinants genètics, demogràfics, culturals i econòmics, aplicant els principis de justícia social i comprenent les implicacions ètiques de la salut en un context mundial en transformació.

Resultats d'aprenentatge

1. Actua d'acord amb els aspectes principals del codi deontològic del logopeda reflexionant sobre els límits de la seva actuació i tenint present els drets dels pacients.
2. Enumera i explica el codi ètic i deontològic de la logopèdia i comprèn les implicacions ètiques de la salut en un context multicultural.
3. Assumeix diferents responsabilitats en el treball individual o col·laboratiu i avalua els resultats obtinguts.
4. Analitza èticament situacions d'injustícies i desigualtats i proposa mesures de compensació.
5. Recopila i interpreta dades i informacions sobre les que fonamentar les seves conclusions incloent-hi, quan calgui i pertinent, les reflexions sobre assumptes d'índole social, científica o ètica en l'àmbit de la logopèdia.
6. Comunicar a tot tipus d'audiències (especialitzades o no) de manera clara i precisa coneixements, metodologia, idees, problemes i solucions en l'àmbit de la logopèdia.

Continguts

BLOC 1

ESTUDI DE LA BIOÈTICA I DEL DRET SANITARI. CONCEPTE. HISTÒRIA. jerarquies

1. El procés de juridificació de l'assistència sanitària
 - Relació entre drets i medicina
 - Història
 - Estudi de les causes de l'actual juridificació de les professions sanitàries TEMA
2. Concepte de dret
 - Les ordres normatives
 - Fonts de drets i jerarquies normatives.
 - La constitució.
 - Les lleis.
 - Llei de les comunitats autònomes.
 - El dret comunitari.
3. La bioètica. Legislació bio-sanitària
 - Concepte de bioètica
 - Història de la bioètica.
 - Principis de la bioètica.
 - Argumentació i comunicació en bioètica
 - Diferències entre dret i bioètica.
 - Primacia del dret.
 - Llei general del dret.
 - Llei d'ordenació de l'assistència sanitària a Catalunya.

BLOC 2

SISTEMES DE PROTECCIÓ SOCIAL

1. Sistemes de protecció social.
 - Cobertures de la seguretat social.
 - Llei general de la seguretat social.
 - Jubilacions.
 - Estudi de les invalideses i incapacitats.
2. Estudi de la dependència. Legislació. Paper del logopeda.
3. Valoració del dany corporal en logopèdia. L'annex de la llei de contractes d'assegurances.

BLOC 3

DEONTOLOGIA DEL LOGOPEDA. COMITÈS ÈTICS LA CONFIDENCIALITAT I EL SECRET PROFESSIONAL

1. Relació sanitària amb els pacients. Bioètica, legislació i la professió de logopèdia.
 - Medicina pública i privada.
 - Exercici privat i públic de la professió de la logopèdia.
 - Els col·legis professionals.
 - Codis deontològics.
 - Codi deontològic en logopèdia.
2. Comitè d'ètica assistencial (c.e.a) i comitès d'assaig clínic.
3. Confidencialitat. Legislació sobre protecció de dades personals.
 - El secret professional de la logopèdia.

BLOC 4

DRETS DELS MALALTS. L'AUTONOMIA. EL CONSENTIMENT INFORMAT

1. Principi d'autonomia: consentiment informat.
 - Negativa als tractaments
 - La capacitat de la persona.
 - El deure d'informar.
 - Pressupostos de consentiment informat.
 - El rebuig al tractament.
 - Especial referència als testimonis de Jehovà i la vaga de fam.

BLOC 5

LA RESPONSABILITAT EN LES ACTUACIONS SANITÀRIES. ESTUDI DE LES NEGLIGÈNCIES MÈDIQUES

1. Les conseqüències de l'actuació dels professionals sanitaris. La praxi incorrecta.
 - Estudi del fenomen de les negligències professionals en l'àmbit de les professions sanitàries.
 - Estadística de les demandes mèdiques.
 - Professions sanitàries i especialitats mèdiques més demandades.
 - Causes de les reclamacions.
 - Prevenció de les demandes sanitàries.
 - Nivells de prevenció.
2. Responsabilitat jurídica professional en l'atenció primària i en logopèdia.
 - La relació logopeda-pacient en l'àmbit jurídic.
 - El contracte de serveis mèdics.
 - Responsabilitat contractual i extracontractual.
 - Deures del logopeda i del pacient.
 - Responsabilitat civil en logopèdia.
 - Seguretats en l'activitat professional del logopeda.
 - Responsabilitat de l'administració i dels centres sanitaris.
 - Responsabilitat per falta de mitjans.
3. Codi penal i l'exercici de les professions sanitàries
 - El codi penal de l'any 1995 i la regulació penal de les activitats professionals sanitàries.
 - Responsabilitat penal.
 - El logopeda davant dels principals delictes sanitaris.

TEMA 4. Estudi de l'intrusisme professional.

BLOC 6

LA HISTÒRIA CLÍNICA. DOCUMENTS MEDICO-LEGALS

1. Els documents medicolegals
 - Importància dels documents medicolegals.
 - La història clínica.
 - Custòdia i confidencialitat de la història clínica.
 - Informes metge-sanitaris.
 - Certificat.
 - Informe d'alta.
 - Informe de lesions.
 - Informe pericial.
 - Certificat de defunció.
 - Minuta d'honoraris.
 - Receptes.
 - Falsedat documental.

Activitats Formatives

Exposició magistral professor
Confecció esquemes, presentacions gràfiques, mapes conceptuals, pòsters
Simulacres, jocs, dinàmica, role playing
Debats, col·loquis, converses o grups de discussió
Construcció de materials
Disseny, planificació i desenvolupament de propostes d'intervenció
Treballs d'ampliació i síntesi
Estudi de cas, supòsit pràctics, casos clínics
Exposició oral i defensa de projectes
Lectura i comprensió de textos i elaboració d'informes o resums
Exàmens i proves
Preparació individual de proves
Correcció/revisió d'exercicis i seguiment
Realització d'activitats o exercicis d'aplicació

Instrument d'avaluació	%	Recuperable	%Total
Observació de la participació			10
Seguiment del treball realitzat			15
Proves específiques d'avaluació: exàmens		R	50
Realització de Treballs o projectes requerits			25

En el cas de no superar l'assignatura hi haurà un segon període d'avaluació en què l'alumne podrà arribar a recuperar un màxim del 50% de la nota final.

Si l'alumne vol millorar la nota d'una activitat recuperable, caldrà que ho notifiqui formalment al docent responsable de l'assignatura en el termini màxim de 3 dies després de la publicació de les notes finals del període ordinari d'avaluació.

Bibliografia

Bibliografia Bàsica:

Tomás Garrido GM, editor. Manual de bioètica. Barcelona: Ariel; 2001. Troba'l a la biblioteca http://cataleg.upc.edu/record=b1286184~S1*cat

BIBLIOGRAFIA RECOMENADA

Antón Almenara P. Ética y legislación en enfermería. Barcelona: Masson; 2004. Troba'l a la biblioteca http://cataleg.upc.edu/record=b1282427~S1*cat

A l'inici del curs es passarà a l'alumne un DOSSIER DIGITAL amb totes les presentacions i material didàctic del curs que s'utilitzarà en l'assignatura.

PÀGINES WEB

CBC. Comitè de Bioètica de Catalunya [Internet]. 2018. Recuperat de: <http://comitebioetica.cat/ca/>

Fundació Víctor Grífols i Lucas [Internet]. 2015. Recuperat de: <http://www.fundaciogrifols.org/ca/web/fundacio/home#>

Universitat Ramon Llull. Institut Borja de Bioètica [Internet]. 2018. Recuperat de: <http://www.ibbioetica.org/es/#&panel1-2>

Universitat de Barcelona. Observatori de Bioètica i Dret [Internet]. 2018. Recuperat de:

<http://www.bioeticayderecho.ub.edu/ca>

AEDS. Asociación Española de Derecho Sanitario [Internet]. 2018. Recuperat de: <http://www.aeds.org/>

Albany Medical Collage. Bioethics.net [Internet]. 2018. Recuperat de: <http://www.bioethics.net/>